

ปภามณูชฺ์ ซึ่ประเศรฐฐ 2555: การประเมินการคูดใช้แคดเมียมในข้าวโดยใช้เทคนิคการ
กระตุ้ดด้วยนิวตรอน ปริญญาวิตยาศาสตรมหาบัณทิต (เทคโนโลยีและการจัดการ
สิ่งแวดลือม) สาขาวิชาเทคโนโลยีและการจัดการสิ่งแวดลือม ภาควิตยาศาสตร
สิ่งแวดลือม ออาจารย์ที่ปริญญาวิตยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์พัฒนา อนุรฎษ์พงศธร,
D.Tech.Sc. 89 หน้า

ข้าวเป็นหนึ่งนั้ในธัญพืชที่มีความสำคัญสำหรั้ทวีปเอเชีย การบริโภคข้าวที่มีการปนเปื้อน
แคดเมียมเป็นระยะเวลาานเป็นสาเหตุทำให้เกิดการเจ็บป่วยในมนุษย์ ซึ่งหน่วยงานด้านสุขภาพ
และอนามัยต่าง ๆ กำล้งให้ควมสนใจ งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ใน
การใช้เทคนิคการกระตุ้ดด้วยนิวตรอน (NAA) สำหรั้การวิเคราะห์แคดเมียม ในตัวอย่างทาง
สิ่งแวดลือม เพื่อศึกษาการคูดใช้แคดเมียมในต้นข้าวและประเมินการสะสมแคดเมียมในเมล็ดข้าว
และประเมินควมเสี่ยงสุขภาพจากการบริโภคข้าวที่มีการปนเปื้อนของแคดเมียม ผลการวิจัยสรุป
ได้ว่า สภาวะที่เหมาะสมในการใช้เทคนิควิเคราะห์แบบ NAA ได้แก่ การกระตุ้ดด้วยนิวตรอน
ควมเข้มของนิวตรอนประมาณ $4.47 \times 10^{11} \text{ n.cm}^{-2} \cdot \text{s}^{-1}$ เป็นระยะเวลา 12 ชั่วโมง ระยะเวลาที่ทิ้งไว้
ให้รังสีสลายตัว เท่ากับ 3 วัน เมื่อทดสอบควมใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์กับสารมาตรฐาน SRM2711
Montana Soil ให้ค่า relative error เท่ากับ 1% ค่าควมแม่นยำเท่ากับ 1%RSD และค่าความเป็น
เส้นตรง ในช่วงควมเข้มขึ้นเท่ากับ 1 – 9 ไมโครกรัม ให้ค่า correlation coefficient เท่ากับ 0.997
โดยค่าขีดต่ำสุดของการวิเคราะห์สำหรั้ตัวอย่างดินเท่ากับ 15 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ควมสามารถ
ในการคูดใช้แคดเมียม พบว่าแคดเมียมในดินถูกคูดใช้โดยพืช และมีการสะสมมากที่สุดในราก ลำ
ต้น ใบ แกลบและเมล็ด ตามลำดับ ค่าการสะสมของแคดเมียมในตัวอย่างเมล็ดส่วนที่นำมาบริโภค
แบบไม่ขัดสี มีค่าเกินกว่าค่ามาตรฐานควมปลอดภัยที่กำหนดไว้เท่ากับ 0.4 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
(CODEX,2005) ส่งผลให้ปริมาณแคดเมียมที่ได้รับจากการบริโภคข้าวที่มีการปนเปื้อนต่อสัปดาห์
และต่อเดือน มีค่าเกินปริมาณบริโภคสูงสุด เมื่อคำนวณค่าสัดส่วนความเป็นอันตราย พบว่าการ
บริโภคข้าวที่มีการปนเปื้อนของแคดเมียม จะต้องมีการเฝ้าระวังการเกิดพิษต่อผู้บริโภค และการ
ประเมินค่าควมเสี่ยงในการเกิดมะเร็งพบว่ามีความเสี่ยงเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานของ U.S. EPA